

ÅWL
Arkitekter
—
SKA/BKA
Östra Eneby torg
25.09.12

Förslag till ny bebyggelse. Vy över hela området sett från sydöst. Bild: AIX Arkitekter.

Sammanfattning

Syfte

Syftet med denna Socialkonsekvensanalys och barnkonsekvensanalys för Östra Eneby belyser är att belysa sociala konsekvenser av planförslaget i samband med framtagandet av en ny detaljplan för östra Eneby torg.

Analysen är en integrerad SKA och BKA. Arbetet med analysen har utförts med grund i två moment nulägesanalys och konsekvensanalys. I varje moment genomfördes analysen med hjälp av en analysmatris som är indelad i olika indikatorer för att analysera identitet, gemenskap, trygghet och hälsa.

Nuläge

Planområdet präglas i dagsläget av en otillgänglig och delvis otrygg miljö. Utemiljön är starkt anpassad till biltrafik, med bristande orienterbarhet för gående. Gång- och cykelvägarna är fragmenterade och otydliga, vilket gör området svårt att röra sig i, särskilt för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Trafiken längs Enebybergsvägen skapar köer och upplevs som en barriär. Området saknar dessutom lekplatser eller andra tydliga målpunkter för barn.

Intervjuer och medborgardialoger bekräftar att barn och unga upplever trafiken som den största utmaningen i området. Utemiljön är i stort sett eftersatt, med hårdgjorda ytor, dålig belysning och höga träd som skymmer sikten, vilket ökar känslan av otrygghet.

Förslagets huvuddrag

Planförslaget innebär en omfattande förändring som tillför nya bostäder, framför allt flerbostadshus – en bostadstyp som i dagsläget saknas i området. Det innebär en mer varierad bostadsstruktur som kompletterar de befintliga småhusen och ger bättre möjligheter för människor med olika ekonomiska förutsättningar att bosätta sig eller bo kvar i området. Detta bidrar också till att fler människor rör sig i området, vilket ökar liv och trygghet.

En central del i förslaget är att skapa en mer gång- och cykelvänlig miljö. Längs Enebybergsvägen görs gång- och cykelbanorna tydligare och nya stråk skapas, vilket förbättrar barns möjlighet att själva ta sig till skola, kompisar eller fritidsaktiviteter. Förslaget minskar även vägens barriäreffekt och skapar bättre kopplingar till närliggande områden.

Grönstrukturen förstärks genom att mer grönska och planteringar tillförs, vilket ersätter dagens hårdgjorda ytor. Detta ger bättre förutsättningar för lek, rekreation och en hälsosam utemiljö.

Sociala konsekvenser

Planförslaget har potential att öka social hållbarhet genom fler bostadsformer, bättre tillgänglighet och tryggare miljöer. Detta bidrar till en större blandning av boendegrupper och kan stärka den sociala gemenskapen. En trygg och tillgänglig närmiljö är särskilt viktig för barn, eftersom det skapar möjligheter för självständighet, lek och sociala möten i vardagen.

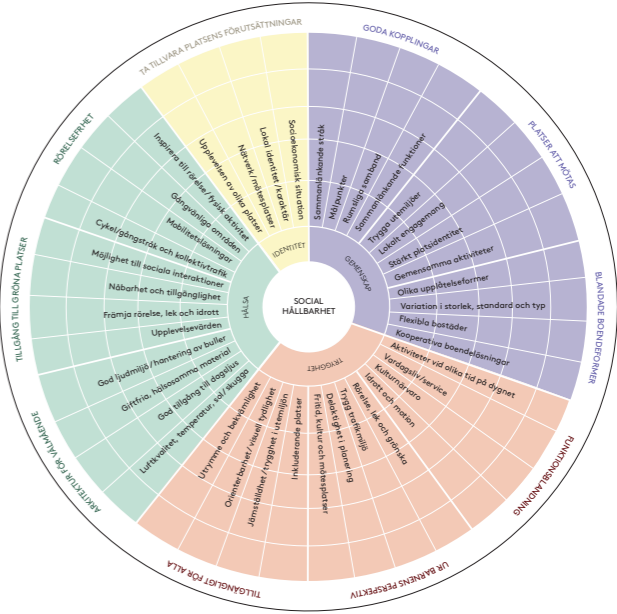
Barnperspektiv och trygghet

En viktig aspekt i analysen är trygghetsfrågan. De nya bostäderna planeras med entréer, uteplatser och balkonger mot gatan, vilket skapar fler ”ögon på gatan” och ökar den sociala kontrollen. På så sätt främjas en tryggare miljö för barn att vistas i.

Förslaget innehåller dock inte nya målpunkter för barn på områdesnivå, såsom parker eller lekplatser. Detta är en brist ur barnperspektiv, men samtidigt skapas förutsättningar för god boendemiljö genom skyddade gårdar. Exempelvis är bostadsgården i norr placerad på husets baksida, avskild från den trafikerade vägen, vilket ger en trygg plats för lek.

Slutsatser

Analysen visar att planförslaget för Östra Eneby sammantaget har potential att öka social hållbarhet och en förbättring för barn. Genom tydligare gång- och cykelvägar, fler bostäder och en grönare utemiljö stärks rörelsefriheten för alla i området samtidigt som de som i framtiden kommer att bo i den nya bebyggelsen ges bättre förutsättningar för en trygg, aktiv och inkluderande vardag.

Innehåll

Sammanfattning

1.0 Inledning

- Bakgrund
- Syfte
- Styrdokument och begrepp
- Metod och process
- Om östra Eneby torg
- Planförslaget

2.0 Nulägesanalys

- Om östra Eneby torg
- Identitet - platsens karaktär
- Identitet - social struktur
- Gemenskap - Platser att mötas
- Gemenskap - Goda kopplingar
- Gemenskap - Blandade boendeformer
- Trygghet - Funktionsbladning
- Trygghet - Barnens perspektiv
- Trygghet - Tillgängligt för alla
- Hälsa - Tillgång till gröna platser
- Hälsa - Rörelsefrihet

3.0 Konsekvensanalys

- Analys
- Slutsatser
- Rekommendationer
- Resultat av SKA/BKA

Referenser

1.0 Inledning

1.1 Bakgrund

Sedan 2012 har kommunen tillsammans med fastighetsägarna haft ambitionen att utveckla området kallat östra Eneby torg. Området är idag eftersatt, upplevs som otryggt och är i stort behov av genomgripande åtgärder. Ett samråd genomfördes för ett förslag till ny detaljplan under 2017 med syftet att möjliggöra nya bostäder och verksamheter, men planarbetet avbröts 2018. Under 2023 återupptogs planarbetet med delvis förändrat planområde. Under 2021 genomfördes en medborgardialog, ett resultat av dialogen var att kommunen beslutade att ta fram kombinerad sociala konsekvensanalys (SKA) och barnkonsekvensanalys (BKA) i samband med omtaget av detaljplanen.

1.2 Syfte

Syftet med denna SKA är att belysa sociala konsekvenser av planförslaget i samband med framtagandet av en ny detaljplan för östra Eneby torg. SKAn ska också föreslå åtgärder för vidare arbete. Rapporten ska även fungera som en BKA och säkerställa att hänsyn tas till barns bästa. Det geografiska området som analyseras är detaljplaneområdet för östra Eneby torg samt hur området interagerar med det tilltänkta närområdet. I den analysen ingår att exempelvis titta på hur fastigheter och rörelser i hela området påverkar och kan påverkas av detaljplanens genomförande.

Området runt Eneby torg, planområdet markerat i rött.

Inledning

1.3 Styrdokument och begrepp

Vad är en SKA/BKA:

Att ta hänsyn till sociala värden inom fysisk planering är avgörande för att vi ska kunna planera och bygga en välfungerande stad där människor mår bra. Den sociala dimensionen är komplex och brukar oftast samlas under begreppet social hållbarhet. I en bred kontext handlar social hållbarhet om bland annat mänskliga rättigheter, rättvisa och jämlikhet. Inom stadsutveckling berör social hållbarhet flera sociala aspekter såsom sammanhållning, vardagsliv, delaktighet, trygghet och folkhälsa.

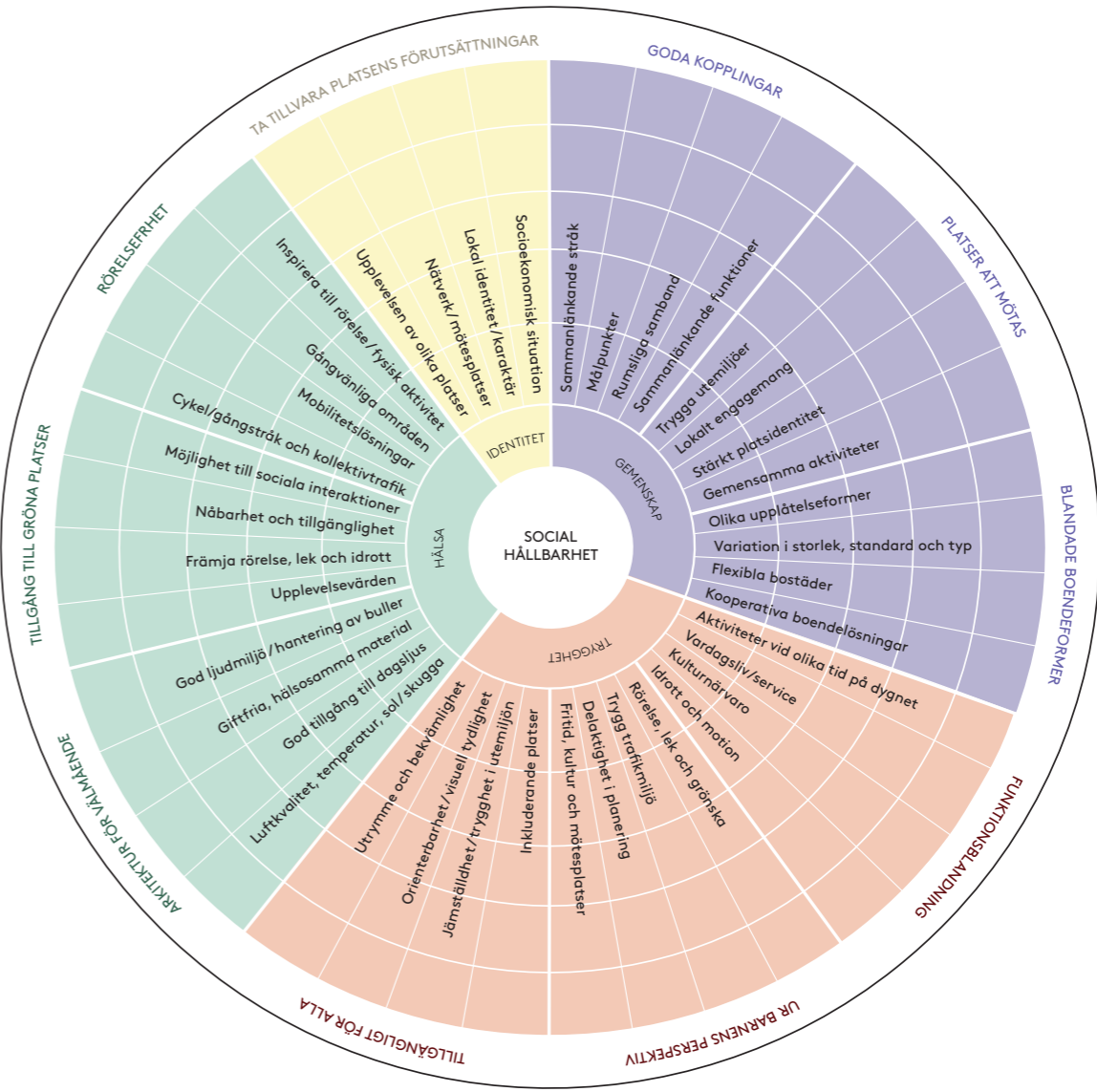
Social konsekvensanalys (SKA) är en analysmodell och hjälp i stadsutveckling för att kunna utgå från människors olika livssituationer och behov när en fysisk förändring ska genomföras. Modellen används för att få ökad kunskap om platsen och för att identifiera viktiga sociala aspekter som behöver tas om hand i planarbetet. Den används också för att konsekvensbeskriva olika förslag till förändring (Källa: Boverket).

En barnkonsekvensanalys (BKA) används för att lyfta in barns och ungas perspektiv för att kunna tillgodose deras bästa i förändringar av den fysiska miljön. Syftet med en barnkonsekvensanalys är att säkerställa att barns rättigheter finns med i beslutsfattandet inom en verksamhet. En barnkonsekvensanalys tar utgångspunkt i FN:s barnkonvention, kommunala och nationella mål om barns behov av utevistelse, fysisk aktivitet samt lek, vilka är avgörande för barns hälsa och utveckling (källa: Boverket).

Barnkonventionen och styrdokument

Barnkonventionen är lag i Sverige från och med 1 januari 2020. Enligt den ska barnets bästa beaktas och analyseras i alla beslut som berör barn. Att utgå från ett barnperspektiv syftar på att tillgodose barnens behov och se till att barnens rättigheter tas till vara. Barnkonsekvensanalyser är därför en viktig del i stadsplaneringen för att ta fram relevant underlag för beslut i planeringsprocessen. Artikel 2, 3, 6 och 12 är särskilt viktiga att beakta inom den fysiska planeringen.

Analyser i rapporten tar sin utgångspunkt i kommunala styrdokument som; Översiktsplan för Danderyds kommun (2022), "Strategi för förebyggande och hälsofrämjande arbete för barn och unga". Som grund till resonemang ligger också andra nationella rekommendationer och riktlinjer som FN:s barnkonvention, Plan- och bygglagen, Boverket, barnombudsmannen och Statens forskningsinstitut.

Matris för analys av social hållbarhet

Matrisen är ett stöd för att identifiera och ordna sociala aspekter för det aktuella planområdet och dess omgivning. Med matrisen bedöms också om planförslaget har positiv eller negativ påverkan på sociala aspekter och barnperspektivet.

Inledning

1.4 Metod och process

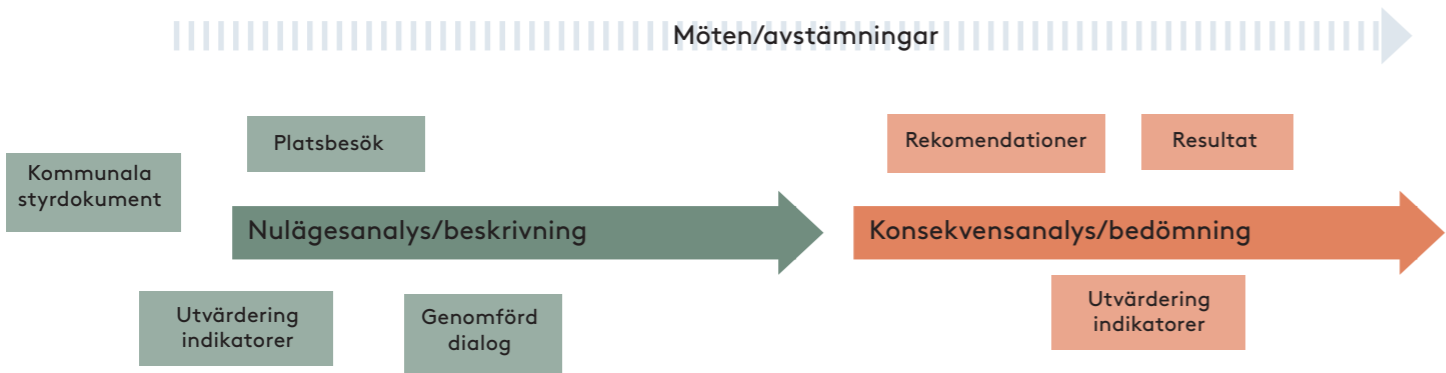
Analysen är en integrerad SKA och BKA. En SKA/BKA bör, för de planförslag där sociala aspekter och barnperspektiv förväntas påverkas, finnas med under hela planprocessen för att ge effekt genom hela processen. Analysen bidrar som handläggarstöd och kan användas på olika sätt beroende på omständighet och planskede. Arbetet med denna analys har skett i dialog med framförallt kommunens planarkitekt.

Arbetet med analysen har utförts med grund i två moment Nulägesanalys/beskrivning och Konsekvensanalys/bedömning. I varje moment genomförs analysen med hjälp av en analysmatris som är indelad med olika indikatorer. Bedömning av nuläget och konsekvenser av planförslaget utgår från en matris (värderos) för social hållbarhet. Analysmatrisen är uppdelad i fyra teman.

I första momentet görs en nulägesbeskrivning av planområdet samt området runt planområdet. Varje indikator i beskrivs utifrån nuläget.

Som del av nulägesbeskrivning vägs också andra förutsättningar in som; kommunala underlag (t.ex. den genomförda medborgardialogen från 2021) och styrdokument, statistik och iakttagelser/upplevelsen vid platsbesök. Till vissa indikator finns också ett stycke som berör barnperspektivet.

I det andra momentet bedöms planförslaget utifrån alla indikatorer i värderosen igen i syftet är att utreda vilka konsekvenser genomförandet av detaljplanen får utifrån socialt perspektiv, samt vad som är bäst för barn och unga. I denna del presenteras också rekommendationer till vad som kan/bör åtgärdas inom ramen för planarbetet och vad som kan åtgärdas, men som inte planarbetet råder över. Som sista del görs en konsekvensbedömningen i tabell där det tydligt framgår om planförslaget bidrar till positiva/negativa sociala konsekvenser.

Process för arbete med SKA/BKA

IDENTITET

Varje plats/område har specifika förutsättningar och det finns alltid befintliga sociala strukturer att förhålla sig till. För att få en bättre förståelse för en plats identitet finns olika metoder. Genom att t.ex. analysera statistik från platsen, göra platsbesök och genomföra dialogprocesser skapas en bättre förståelse av ett områdes sociala karaktär, lokala nätverk, kultur och historia. Detta ger bättre förutsättningar för den nya bebyggelsestrukturen att möta människors behov, fokusera på specifika problem och stärka positiva aspekter som redan finns på platsen.

TRYGGHET

Trygghet, både fysisk och upplevd, är avgörande för att människor ska känna sig fria att röra sig och mötas, vilket är en förutsättning för social samhörighet. För att minska känslan av otrygghet på en plats är det viktigt att det finns en blandning av bostäder och andra funktioner så som olika typer av service, idrott och kulturell närvaro. Barn, unga och kvinnor tillhör de grupper som oftare upplever otrygghet och det är därför extra viktigt att ta hänsyn jämställdhet- och barnperspektivet. Att platser är inkluderande och tillgänglig skapar förutsättningar för att människor med olika behov kan känna sig trygga.

HÄLSA

För att vi människor ska må bra och känna meningsfullhet är det viktigt att det där du bor finns förutsättningar för ett hälsosamt liv. För att underlätta för ett hälsosamt liv är möjligheten till rörelsefrihet viktig. Även tillgång och närhet till natur och gröna platser ökar möjligheten till rörelsefrihet och välmående. Bostadens utformning och kvalitéer är också mycket viktiga för vårt mående.

GEMENSKAP

Den viktigaste funktionen för att människor ska känna gemenskap med varandra är att det där du bor och vistas finns platser att mötas på. Möten mellan människor kan ske spontant eller på en planerad tid/plats. I ett område ska det finnas olika typer av mötesplatser både de för planerade möten och de spontana. Att det inom ett område också finns möjlighet till olika typer av boendeformer möjliggör för olika samhällsgrupper att interagera, vilket minskar fördomar och stärker samhörigheten. Socialt kapital, som består av sociala nätverk och interaktioner, kan förbättras genom naturliga möten, vilket främjar både individuell och kollektiv hälsa. Att det i ett område finns goda kopplingar mellan målpunkter har också stor betydelse för den upplevda gemenskapen. I ett område med många barriärer upplever människor ofta att det finns olikheter, ett "vi och dom". Känslan av gemenskap stärkas också genom ex. kulturevenemang och delaktighet i områdets utveckling.

Analysmatrisens fyra teman.

Inledning

1.5 Om Östra Eneby torg

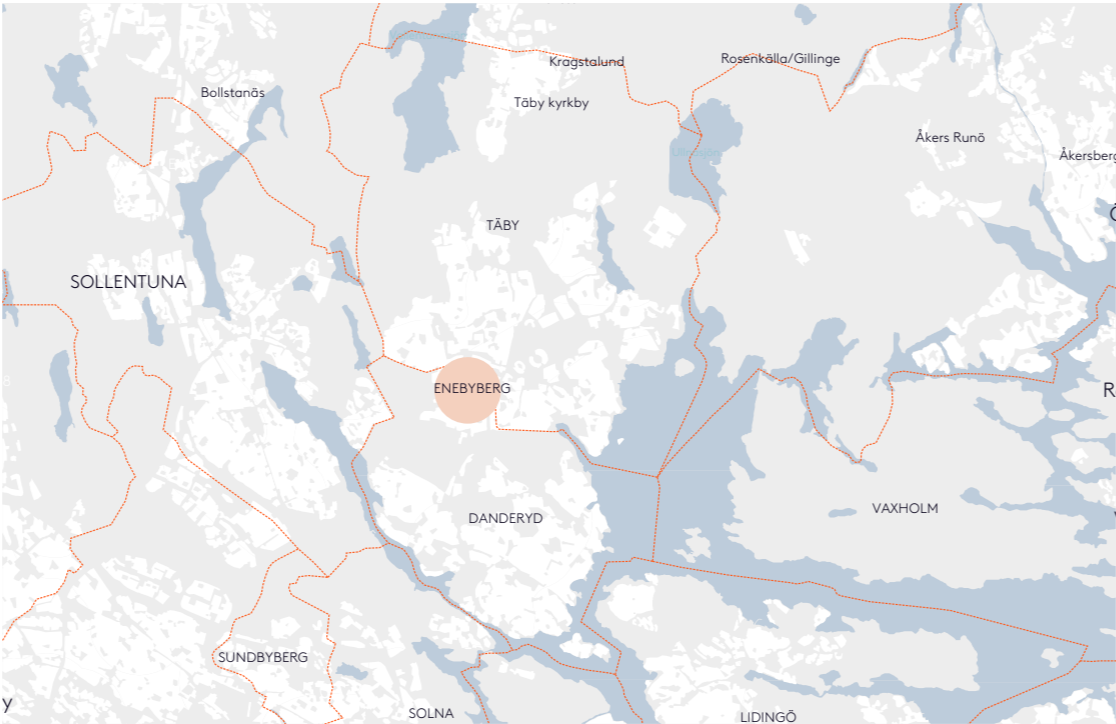
Planområdet östra Eneby torg ligger i Enebyberg som är en del av Danderyds kommun. Danderyd ligger norr om Stockholm och angränsar till Täby kommun. Genom östra Enebyberg går roslagsbanan som stannar vid hållplatserna Enebyberg och Roslags Näsby, öster respektive söder om planområdet. I norr angränsar planområdet till Gamla Norrtäljevägen och i väster till Enebybergsvägen, där det befintliga Eneby torg finns på andra sidan vägen.

Bebyggelse

Enebyberg karaktäriseras av småhusbebyggelse med villor, radhus och kedjehus från olika tidsperioder. De östra delarna av området består till stor del av villabebyggelse från tidigt 1900-tal. De västra delarna har till stor del radhus- och kedjehusbebyggelse från 1960 och 70-tal. Det gamla Eneby torg som byggdes på 70-talet revs och byggdes om år 2009 då man även tillskapade nya bostäder vid torget. Eneby torg avviker från den småskaliga villastadskaraktären i övriga Enebyberg med högre bebyggelse.

Natur

Enebyberg är ett område med "natrunära känsla" med många mindre grönområden. I nära anslutning till planområdet finns Enebybergs parkstråk som sträcker sig nästan en kilometer. Området ligger också intill Rinkebyskogen som är ett stort sammanhängande naturområde. I närheten finns också Rösjön, där det bland annat finns tillgång till badplats.

Planområdet ligger norr om Stockholm i Enebyberg, Danderyd

Enebyberg, och planområdet östra Eneby torg

Flerbostadshus vid Eneby torg (foto Danderyds kommun)

Småhusbebyggelse i Enebyberg (foto Danderyds kommun)

Inledning

1.6 Planförslaget

Planområdet ligger i den centrala delen av Enebyberg med Enebybergs centrum på västra sidan och villaområde på östra sidan. Området begränsas i norr av Gamla Norrtäljevägen, i väst av Enebybergsvägen och i söder av Gethagsvägen. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra bostadsbebyggande i flerbostadshus samt radhus inom ovan angivna fastigheter. Syftet är även att öka trafiksäkerheten längs Enebybergsvägen. Bedömningen som gjorts är att det med hänsyn till behovet av nya bostäder är lämpligt att använda fastigheterna för bostadsändamål.

Kommunen äger i dagsläget en av fastigheterna som avses utvecklas med bostäder, samt den allmänna platsen som utgörs av gata. Övriga fastigheter som utvecklas ägs av privata fastighetsägare. Totalt utgörs planområdet av ca 21 700 kvadratmeter.

Illustrationsplan av planförslaget.

Nulägesanalys

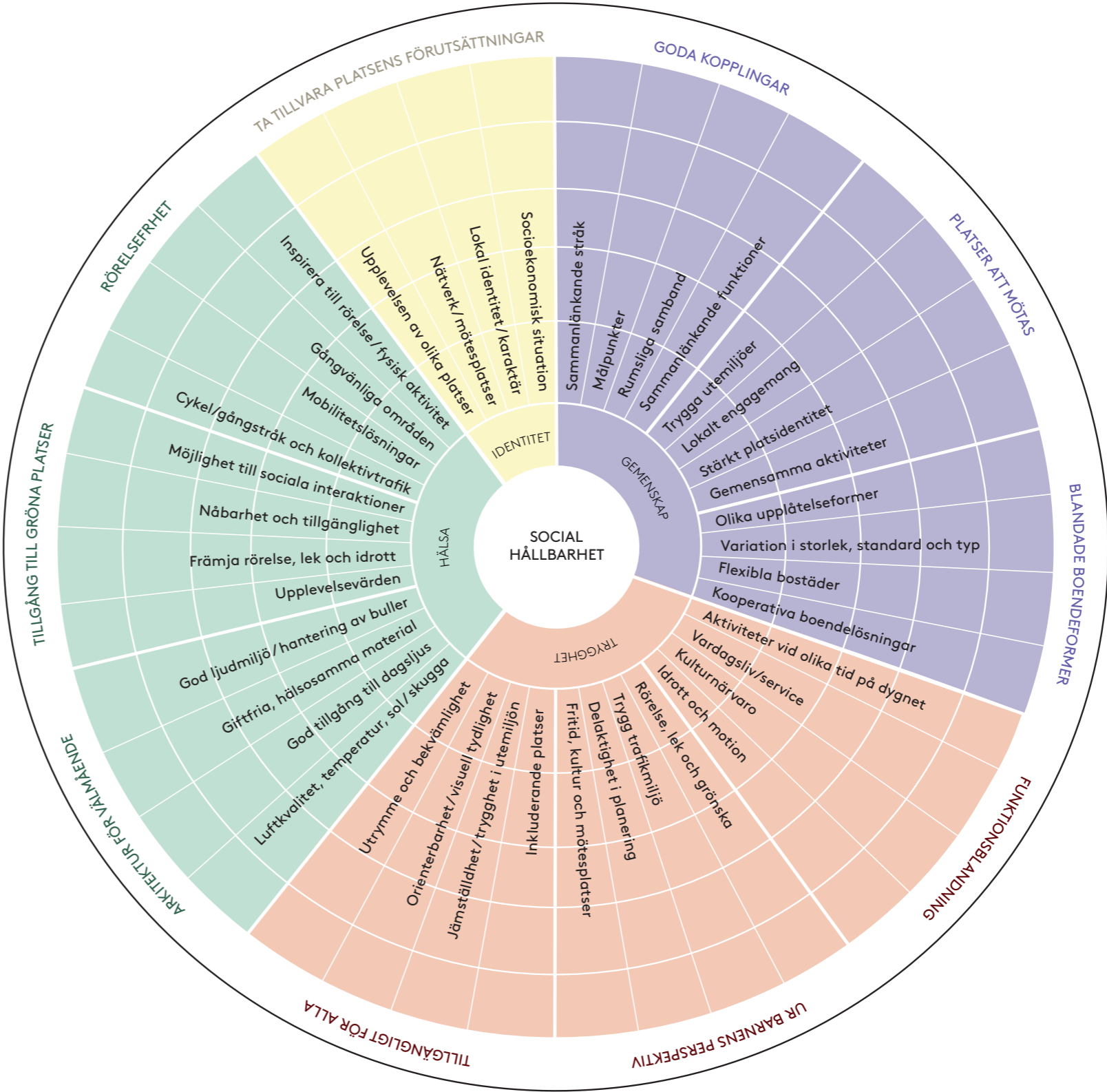
Nulägesanalysen görs med hjälp av en matris som är indelad i 4 teman, där varje tema består av parametrar som bedöms.

IDENTITET:
- Bedömning av platsens lokala karaktär, vad finns som kan förbättras och vad finns bör bevaras?

GEMESNSKAP:
- Bedömning av platsens rumsliga samband, platser att mötas och vilken social sammansättning som finns i området.

TRYGGHET:
- Bedömning av tillgång till service och aktiviteter, hur väl området är anpassat till barn och ungas behov samt hur tillgängligt området är för olika målgrupper.

HÄLSA:
- Bedömning av tillgång till gröna platser och förutsättningar för rörelsefrihet.

Nulägesanalys

Identitet

Platsens karaktär

Varje plats har sina specifika förutsättningar. Genom att analysera platsens karaktär kan vi stärka och synliggöra dess identitet. Genom stärkt identitet skapas också en stolthet, vilket kan bidra till gemenskap och ökad trivsel.

Planområdet avgränsas av två större bilvägar, Enebybergsvägen i väster och Gamla Norrtäljevägen i norr. Längs Enebybergsvägen går bussar som stannar vid en hållplats inom planområdet. På andra sidan Enebybergsvägen ligger Eneby torg med servicefunktioner och österut ligger ett villaområde. Inom planområdet finns två flerbostadshus (A,B) med verksamheter i bottenvåningen, en tandläkarmottagning som verkar nedlagd samt en hobbybutik som är aktiv. En envåningsbyggnad med färghandel, elektronik och trädgårdsbutik (C) samt en tvåvåningsbyggnad med barnklädesbutik och kontor (D).

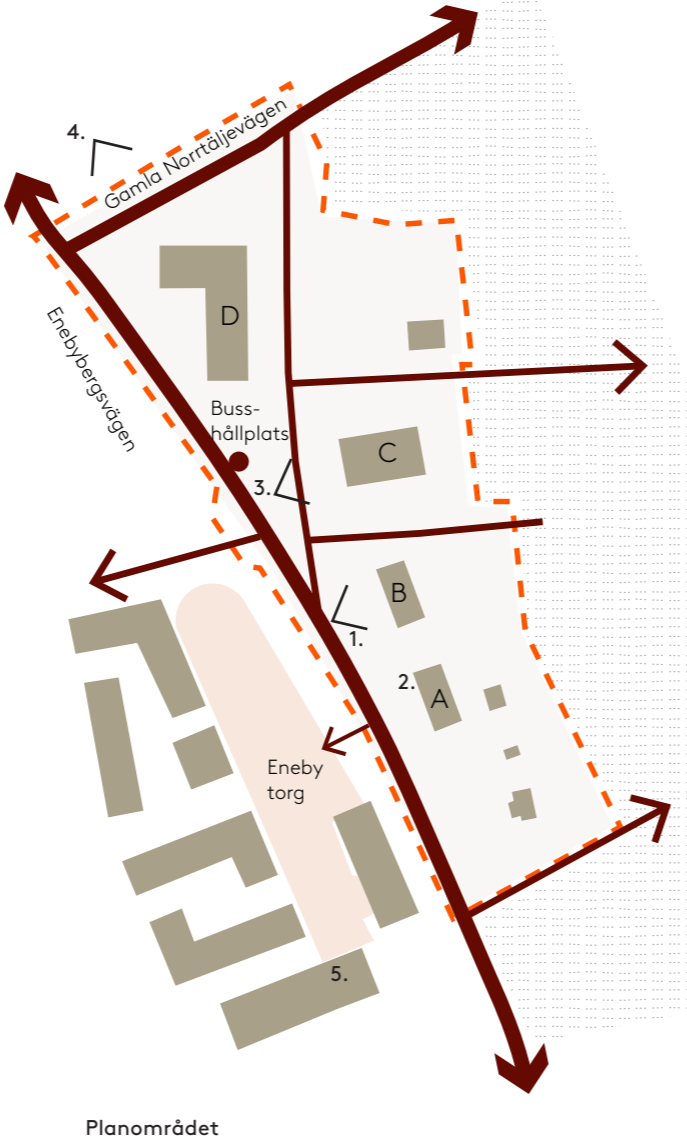
Karaktären kring planområdet och Eneby torg är annorlunda än i övriga Enebyberg. Båda platserna har till stor del hårdgjord yta och Eneby torg har en högre skala. Karaktären inom utrednings området liknar ett industriområde även om här också finns ett fåtal bostäder. Den allmänna platsen som finns i området är främst anpassad efter biltrafik och svår att orientera sig i som gående. I medborgardialogen som genomfördes 2021 framgick att flerbostadshusen och utemiljön omkring anses mycket ersatt av underhåll och upplevs otrygg.

Förutsättningar att ta tillvara

- Central placering i Enebyberg
- Närhet till service vid Eneby torg
- Närhet till skola och förskola
- Busshållplats inom planområdet
- Lugna gångvänliga gator österut

Negativa aspekter

- Otrygg trafiksituation kring Enebybergsvägen
- Svårorienterbar plats för gående
- Dåligt omhändertagen bebyggelse
- Dåligt omhändertagen utemiljö
- Saknas tydlig identitet

1. Flerbostadshus längs Enebybergsvägen

2. Verksamhet i bottenvåningen

3. Butik i enplansbyggnad

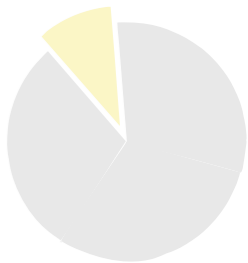
4. Byggnad med kontor och butik

5. Café Träffpunkten vid torget

Nulägesanalys

Identitet

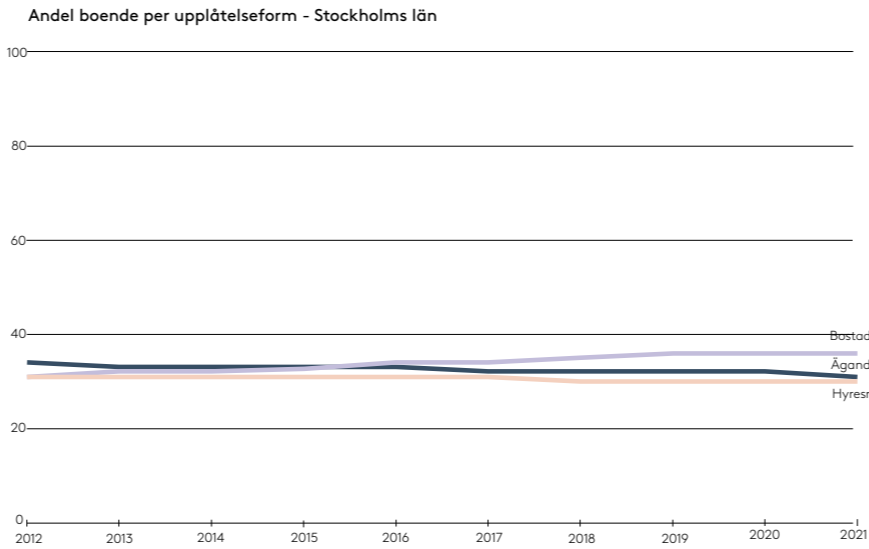
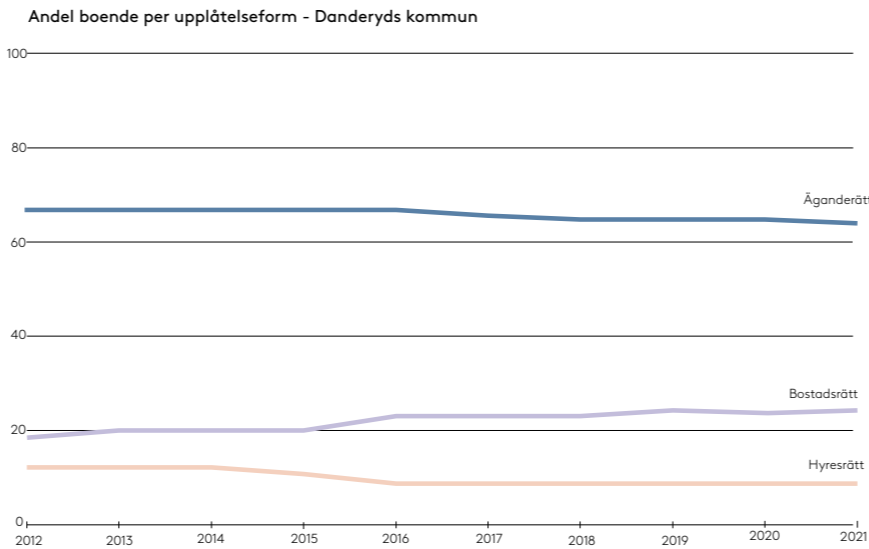
Social struktur

Genom att titta på och analysera statistiskt gällande sociala strukturer som demografi, inkomst och utbildningsbakgrund ges en djupare bakgrund om vilka som bor på platsen, vilka behov de har och vilka förutsättningar de lever med.

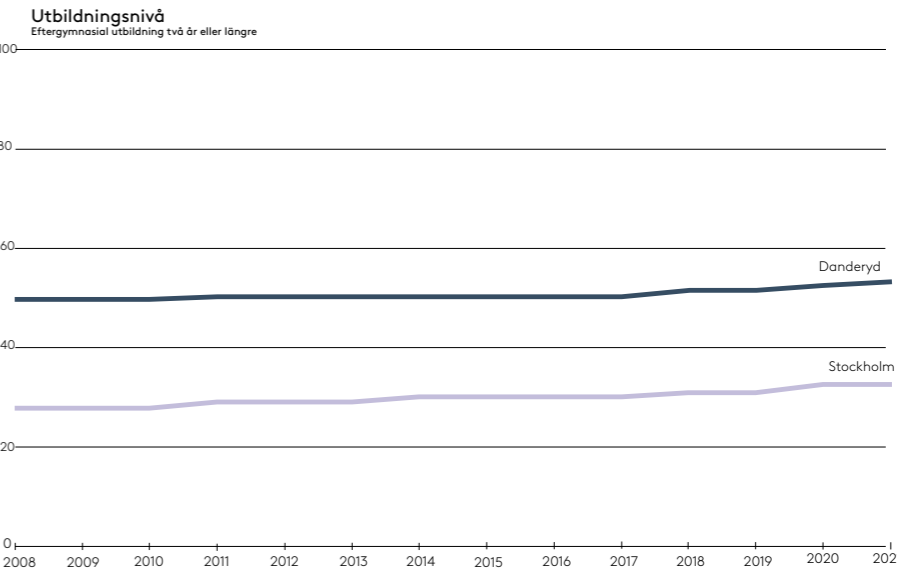
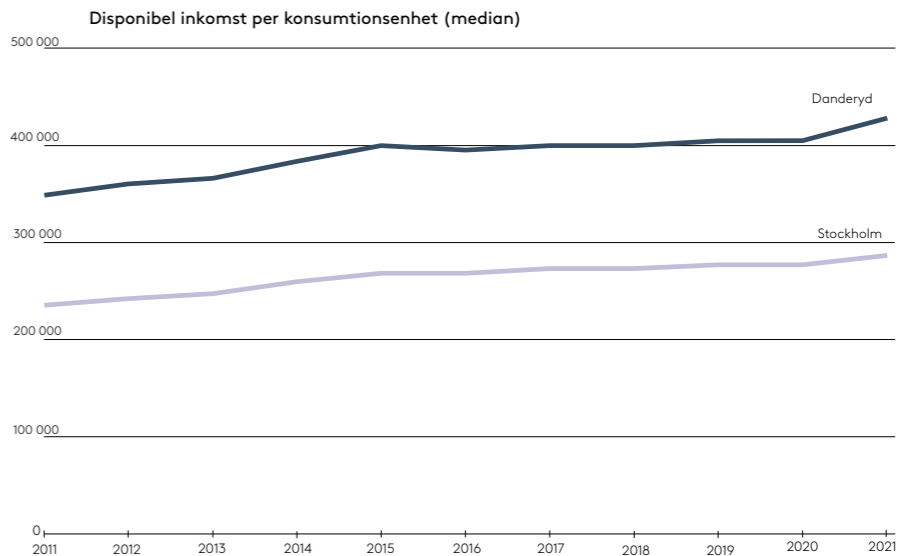
Danderyds kommun har ca 32 400 invånare (2021). Åldersfördelningen på kommunens invånare är ca 27% mellan 0-19 år, 52% mellan 20-64 år och 21 % är 65 år och äldre (SCB). Motsvarande siffror för Stockholms län är ca 24 % mellan 0-19 år, 60 % mellan 20-64 år och 16 % är 65 år och äldre (Region Stockholm). Åldersfördelningen ser liknande ut i Danderyds kommun jämfört med hela länet, med något större andel äldre än 65 år och barn under 19 år. Av Danderyds invånare är 83 procent födda i Sverige och 17 procent födda utomlands. Motsvarande siffror för riket är 80 procent födda i Sverige och 20 procent födda utomlands. (Statistik från Danderyd kommuns översiktsplan).

Enebyberg delas enligt Boverket in i kategorin med områden som har mycket goda socioekonomiska förutsättningar, baserat på ekonomisk standard, utbildningsnivå, arbetslöshet eller behov av ekonomiskt bistånd. Om man tittar på statistik för Danderyds kommun (2021) i relation till hela Stockholms län kan man se att den socioekonomiska nivån är högre i Danderyd. Den disponibla inkomsten för människor i Danderyds kommun är i genomsnitt högre än i länet. Det skiljer sig även mer i fördelningen mellan hög och låg ekonomisk standard i Danderyds kommun än i Stockholms län, där fler har en hög ekonomisk standard, 38% jämfört med 13% i länet och färre en låg ekonomisk standard, 6% jämfört med 12 % i länet. När det gäller utbildningsnivån har Danderyds kommun en högre andel högutbildade, 53% har en eftergymnasial utbildning på två år eller lägre jämfört med 32% i Stockholms län.

När det gäller olika upplåtelseformer på boende i Danderyds kommun är 64% äganderätter. Bostadsrätter ligger på 24% och endast 9 % är hyresrätter. Övrig procent saknas uppgift om upplåtelseform. Om man jämför med Stockholms län finns det där en jämnare fördelning med 36% bostadsrätter, 31% äganderätter och 30 % hyresrätter.

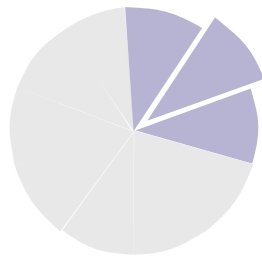

Statistik från <https://segregationsbarometern.boverket.se>

Nulägesanalys

Gemenskap

Platser att mötas

Genom att skapa mötesplatser på alla nivåer och skalor, från stadsnivå till det lokala området och bostadshuset, ges många möjligheter till sociala interaktioner. Inom planområdet finns få platser som uppmuntrar till möten eller sociala interaktioner. De allmänna ytorna är främst anpassade för bilar och trafik och en stor del av utemiljön är hårdgjord. Det är brist på grönska och många platser upplevs eftersatta och "glömda". Det finns 2 butiker inom planområdet men ingen av dessa definieras som "mötesplats" i detta sammanhang.

Det går även att läsa i medborgardialogen som togs fram 2021 att det saknas mötesplatser i området. Exempel som nämns är plats för social samvaro utomhus, föreningsliv, ungdomsgård etc.

Utanför planområdet finns flera lekplatser och även parker och parkstråk. Väster om Eneby torg finns ett parkstråk med angränsande boulepark, lekplats och fotbollsplan. Dessa platser riktar sig främst till barnfamiljer och äldre. På Enebyberg skolans skolgården finns planer för basket och fotboll utomhus och det finns en antagen detaljplan som tillåter etablering av en idrottshall för inomhus idrott.

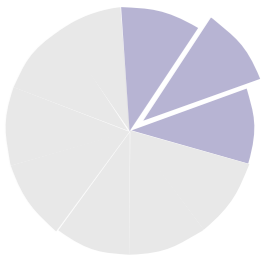
Vid Eneby torg finns viss tillgång till mötesplatser och sociala aktiviteter. Det finns café, restaurang, samt bibliotek och kyrka med öppen förskola och tillhörande café som ordnar bland annat seniorträffar. Här finns också ett ungdomscentrum med öppen fritidsgård för åk 5-6 samt fritidsverksamhet för LSS-berättigade ungdomar mellan 12-21 år. Det finns främst aktiviteter för specifika målgrupper, och ingen aktivitet som riktar sig till äldre ungdomar (13-19 år). På den allmänna platsen i och runt torget (marken ägs inte av kommunen) finns få platser för spontana möten. I södra del av torget finns plats för uteservering, i övrigt består utemiljön till stor del av parkering och körbanor.

Platser att mötas på inom och runt planområdet.

Nulägesanalys

Gemenskap

Kopplingar och barriärer
Planområdet ligger väl integrerat i Enebyberg med direkt närhet till Eneby torg som är en central punkt med servicefunktioner. I direkt närhet till området finns flera andra målpunkter; skola, förskola, grönområden och parker. Utformningen och det stora trafikflödet längs Enebybergsvägen gör vägen till en barriär mellan planområdet och torget. Även den stora parkering på Eneby torg, bidrar till barriäreffekten och gör att lokalerna upplevs delvis otillgängliga.

Längs med Enebybergsvägen finns också staket och höga träd, som skapar en visuell avskärmning, vilket stärker upplevelsen av att vägen utgör en barriär.

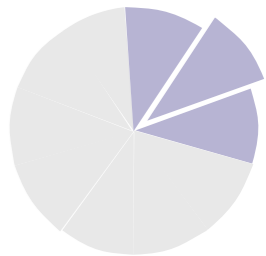

Tät och hög vegetation längs Enebybrgsvägen.

Nulägesanalys

Gemenskap

Blandade boendeformer

Bostadsmarknaden är idag exkluderande för många och boendesegregationen medför väldigt olika levnadsvillkor, vilket i hög grad påverkar människors hälsa. När vi planerar nya områden är det viktigt att skapa en blandad struktur av upplåtelseformer, storlek och standard på bostäder, samt olika hustyper.

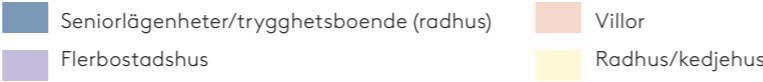
Enebyberg består till stor del av enfamiljshus i form av villor, radhus och kedjehus. Vid torget finns flerbostadshus och i närliggande området finns seniorlägenheter och trygghetsboende. Framförallt är de boende barnfamiljer och äldre.

De lägenheter som finns är till största delen bostadsrätter. Andelen hyresrätter är mycket begränsad. Denna obalans i upplåtelseformer och bostadsstorlekar innebär att utbudet inte möter behoven hos människor i olika ekonomiska och livsmässiga situationer. Unga vuxna, familjer med begränsad ekonomi och personer som vill bo kvar vid förändrade livsvillkor har därför små möjligheter att hitta en bostad här. Resultatet blir ett mer homogent bostadsområde, med färre naturliga möten mellan olika grupper i vardagen och lägre social mångfald.

I medborgardialogen framkom också en tydlig önskan om ett större utbud av mindre lägenheter. Många uttryckte att de vill kunna bo kvar i området även när de lämnar villan, till exempel vid livsförändringar som skilsmässa.

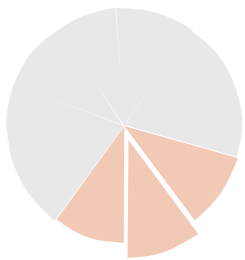
BARNPERSPEKTIVET

Alla barn ska få samma förutsättningar för en god uppväxtmiljö, oavsett område. Det finns ett tydligt samband mellan socioekonomisk bakgrund och skolresultat. Boendesegregationen och närhetsprincipen när det gäller skolval skapar homogena skolmiljöer, vilket ger barn väldigt olika förutsättningar. Om området tillgängliggörs för fler människor med olika ekonomi och livssituation, blir även skolan mindre segregerad.

Nulägesanalys

Trygghet

Funktionsblandning

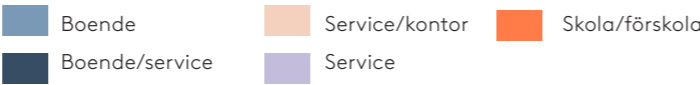
En del i att skapa en levande och trygg stad handlar om att planera för områden med en blandning av olika funktioner såsom arbetsplatser, service och boende.

Enebyberg i stort domineras framför allt av bostadsbebyggelse. Inom planområdet finns en viss blandning av funktioner i form av bostäder, kontor och viss service i form av butiker. I nära anslutning till planområdet finns ett bra utbud av andra funktioner som skola, förskola, vårdcentral och tillgång till vardagsservice med mataffär, frisör, apotek, bageri och restaurang. Det hyfsat breda utbudet av service med öppettider vid olika tidpunkter på dygnet bidrar till aktivitet vilket i sin tur bidrar till platsens attraktivitet. Vid torget finns även bibliotek och kyrka vilket möjliggör tillgång till kulturella och andliga aktiviteter. När det gäller tillgång till motion och idrottsplatser finns utomhusaktiviteter som fotbollsplan, boulebanor och lekplatser.

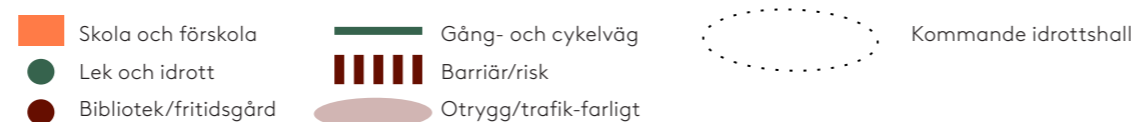
Servicen vid torget samt skola och förskola i närområdet erbjuder en viss tillgång till arbetsplatser.

BARNPERSPEKTIVET

Att det i ett område är funktionsblandat är extra viktigt ut barnperspektiv. Det minskar behovet av långa transporter och gör det lättare för barn att själva röra sig i sin vardag. En blandning av funktioner bidrar också till liv och rörelse under större delar av dygnet. Det gör miljön tryggare för barn, då fler vuxna rör sig i det offentliga rummet.

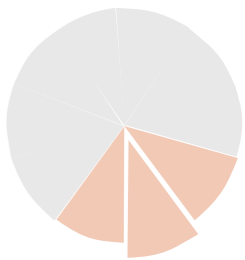

Från planområdet är det nära till skola och förskola och även till kultur och fritid genom bibliotek och fritidsverksamhet för yngre barn vid Enebytorget. Genom dialogen med fokusgruppen närboende framkom det att det däremot saknas platser för äldre ungdomar att vara på.

Nulägesanalys

Trygghet

I dialogen med barn i åk 6 på Enebyskolan framkom det att det saknas tillgång till inomhus idrott såsom padel, tennis och ishockey. Även café, bageri och pizzeria är något som unga saknar i området. Barnen beskriver också att de upplever flera platser inom planområdet som otrygga, framförallt ytan runt "Björnes Garage".

Enebyberg har god tillgång till naturområden. Inom ca 600 m avstånd från planområdet finns entrén till Rinkebyskogen. Nordväst om planområdet och Enebyberg ca 2,2 km bort ligger Rösjön med badplats. Här finns tillgång till motion, rekreation och naturvärden. Ca 1 km från planområdet på Enebybergs IP finns en ishall, tennishall, idrottsplan och ute gym. Det finns dock en pågående planprocess för en ny idrottssal till Enebybergs skola, vilket skapar närmare tillgång till inomhusidrott för barn och unga.

I dialogen med barn i åk 6 på Enebyskolan framkom det att det saknas tillgång till inomhus idrott såsom padel, tennis och ishockey. Även café, bageri och pizzeria är något som unga saknar i området. Barnen beskriver också att de upplver flera platser inom planområdet som otrygga, framförallt ytan runt "Björnes Garage".

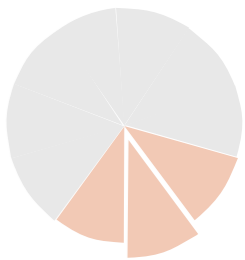
Enebyberg har god tillgång till naturområden. Inom ca 600 m avstånd från planområdet finns entrén till Rinkebyskogen. Nordväst om planområdet och Enebyberg ca 2,2 km bort ligger Rösjön med badplats. Här finns tillgång till motion, rekreation och naturvärden. Ca 1 km från planområdet på Enebybergs IP finns en ishall, tennishall, idrottsplan och utegym. Det finns också en antagen detaljplan för en ny idrottssal till Enebybergs skola, vilket skapar närmare tillgång till inomhusidrott för barn och unga.

- Skola och förskola
- Lek och idrott
- Bibliotek/fritidsgård

Nulägesanalys

Trygghet

Tillgängligt för alla
I ett demokratiskt samhälle ska staden vara till för alla, och för att alla grupper i samhället ska kunna ta del av samhällsservice, offentliga platser och delta i sociala sammanhang är det viktigt att kunna röra sig fritt i den fysiska miljön. Tillgänglighet handlar både om att kunna ta sig fram oavsett rörelse- eller orienteringsförmåga, men även känslan av att vara inkluderad och ha tillgång till offentliga platser och både inne och ute. De handlar både om olika åldrar men också till exempel om kulturell tillhörighet.

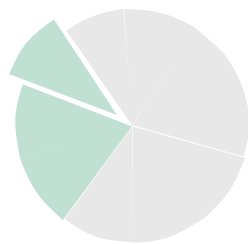
Planområdet är svårtillgängligt för fotgängare. Trafiklösningen och utformningen av gång- och cykelbanor är svåröverskådlig, vilket gör det otydligt hur man ska ta sig fram. På vissa sträckor bryts gång- och cykelbanorna av, vilket ytterligare försvårar framkomligheten, särskilt för personer med funktionsnedsättning, till exempel rörelse- eller synnedsättning. Längs gångvägarna finns dessutom höga träd som skymmer sikten. Att byggnaderna och utemiljön är eftersatta bidrar också till att området upplevs som otryggt att vistas i.

Vid Eneby torg finns kyrka och bibliotek, en plats som erbjuder aktivitet för olika åldrar och grupper utan kostnad.

Nulägesanalys

Hälsa

Tillgång till gröna platser

Att grönska bidrar till främjad hälsa hos människor är bevisat genom mängder av studier. Närheten till grönska startar en rad fysiologiska och psykologiska processer i kroppen som har positiva effekter. Förutom detta stimulerar grönska till ökad fysisk aktivitet och ger upphov till demokratiska mötesplatser vilket främjar sociala interaktioner, känslan av tillhörighet och gemenskap. Det finns tre aspekter som påverkar grönområdets hälsofrämjande egenskaper; tillgången på diversifierade grönområden, hur lätta de är att nå och vilka kvalitéer området har. Enligt forskning är avståndet till ett grönområde avgörande för användandet, och då är det ett avstånd på 300 m från bostad eller arbete som gör att det används ofta, längre avstånd minskar användningen markant.

Enebyberg angränsar till Rinkebyskogen, som är Danderyds största sammanhängande skogsområde. Området består till stor del av barrskog med inslag av lövträd. Här finns motionsspår, grillplatser och möjligheter till rekreation. Delar av området är orört av skogsbruk och har hunnit utveckla riktiga naturskogsvärden. Planområdet ligger ca 650 m från entrén till skogsområdet och det finns bra cykel- och gångstråk för att ta sig dit.

BARNPERSPEKTIVET

Närhet till grönytor ger möjlighet för fri lek, fysisk aktivitet och motorisk utveckling, vilket är väldigt viktigt för barn välmående. Grönområden fungerar också som mötesplatser där barn kan träffa jämnåriga och utveckla sociala färdigheter. Tillgång till natur främjar förståelse för miljö och hållbarhet, väcker nyfikenhet och ger möjlighet till lärande genom upplevelser.

Väster om Enebybergsvägen ligger Enebybergs parkstråk, som är ett promenadvänligt stråk som angränsar till två lekplatser och en boulepark. Här finns öppna grönytor. Dit är avståndet ca 300 m från planområdet, dock är Enebybergsvägen en barriär för att ta sig dit, speciellt för barn eftersom trafiksituationen är svårorienterad. Söder om planområdet (ca 450 meter) finns Stig Dagermans park som är en grön kvarterspark med lekplats. Till parken finns möjlighet att gå eller cykla längs lugnare smågator, vilket är en tryggare väg för barn.

Många boende i Enebyberg har tillgång till gröna platser genom egen trädgård. En egen trädgård bidrar med positiva effekter för individen som direkt tillgång till odling, lek, rekreation men har inte lika stora positiva effekter på samhällsnivå som tillgången till större gröna platser ("Nationell vägledning om grönplanering, Boverket").

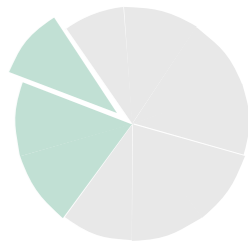
Inom planområdet är det till stor del hårdgjord yta och tillgången till gröna platser är begränsad. Norr om planområdet längs Gamla Norrtäljevägen finns några oprogrammerade grönytor. För att ta sig till mer kvalitativa grönområden är avståndet ca 300-400 meter.

Enligt Danderyd kommuns Miljö- och klimatprogram 2021-2030 finns riktlinjer kring att skapa en god bebyggd miljö, och målet att invånare ska ha nära till grön-, vatten- eller parkområden. Ny- eller ombyggda bostäder bör vara belägna inom 300 meter från ett grön-, vatten- eller parkområde. Detta uppfylls för planområdet då Enebybergs parkstråket finns inom 300 m.

Nulägesanalys

Hälsa

Rörelsefrihet

Att kunna gå och cykla på ett tryggt och smidigt sätt i vardagen skapar en rörelsefrihet och möjlighet att upprätthålla sociala relationer. Alla grupper i samhället ska enkelt och effektivt kunna röra sig och resa i staden, vilket gör det viktigt med god tillgång till kollektivtrafik samt gång- och cykelstråk.

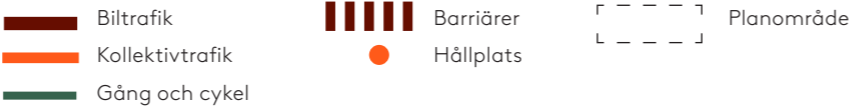
Öster ut från planområdet är det lätt att ta sig fram till fots och området upplevs som gångvänligt. Däremot utgör Enebybergsvägen och Gamla Norrtäljevägen tydliga barriärer, vilket begränsar tillgängligheten norr- och västerut. Stora delar av området är planerade med fokus på biltrafik, vilket gör det svårtillgängligt för gående. Det är otydligt vad som är gångväg respektive cykelväg, och på vissa sträckor upphör gångvägen helt. Detta bidrar till en otrygg trafikmiljö. I medborgardialogen framkom dessutom att biltrafiken är det största problemet längs Enebybergsvägen, där den höga trafikmängden ofta leder till köbildning genom området.

Inom planområdet finns två busshållplatser, med bussförbindelser både mot Täby och mot Mörby centrum/ Danderyds sjukhus. Dessutom ligger Roslagsbanans station Roslags Näsby cirka 1,1 kilometer från området. Den goda tillgången till kollektivtrafik ökar möjligheterna för alla att nå mer avlägsna målpunkter, vilket är särskilt betydelsefullt för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

BARNPERSPEKTIVET

För att barn ska kunna röra sig fritt i det offentliga rummet är det extra viktigt att skapa en trygg och trafiksäker miljö. Barn ska själv kunna ta sig fram i sin närmiljö genom att cykla och gå - i bostadsområdet och runt skolan

Här utgör trafiken en barriär för gång och cykel, kring Enebybergsvägen och Gamla Norrtäljevägen. Dock är det positivt för barns självständighet att det finns god tillgång till kollektivtrafik inom planområdet.

Konsekvensanalys

Analysen grundar sig i nulägesanalysen och syftar till att identifiera vilka tänkbara konsekvenserna planförslaget kan medföra idag och i framtiden för barn och unga.

Identitet - Platsens karaktär

Det nya förslaget tillför flerbostadshus med gemensamma gårdar samt radhus/parhus med privata tomter. Planområdet som tidigare till stor del var hårdgjord yta med asfalterade vägar och p-platser utvecklas i förslaget till en grön boendemiljö. Flerbostadshusen tillför delvis en ny typologi i området i relation till den majoritet småhus som finns idag (med undantag för flerbostadshus vid torget). Detta kan medföra en positiv förändring i den socioekonomiska strukturen i området genom att området får en större variation av boendeformer. I dagsläget planeras för bostadsrätter, ett tillskott av hyresrätter skulle medföra ytterligare en positiv förändring genom att en för området ovanlig upplåtelseform tillskapas. Förslaget förhåller sig väl till omgivningen och den befintliga karaktären i området - volymerna är väl avvägda och fint placerade i förhållande till den omgivande grönskan. Flerbostadshusen är högre än de omgivande småhusen, men speglar den högre skalan vid torget. Volymerna är lägre i mötet med närliggande villor, medan den högsta våningshöjden finns mot Enebybergsvägen. Den indragna takvåningen hjälper också till att bryta ner skalan. i förslaget finns en variation av utemiljöer vilket bidrar till en större variation av platser med olika karaktär, till skillnad från den idag likartade/oprogrammerade utemiljön.

Som helhet tillför förslaget ett komplement som förstärker områdets karaktär och identitet av trädgårdsstad, med bostäder i låg skala omgivet av grönska.

Gemenskap - Goda kopplingar

Förslaget skapar inga nya kopplingar på platsen, men förstärker och förtydligar de befintliga rörelsestråken. För gående och cyklister blir platsen mer trafiksäker, det blir tydligare och mer lättorienterat att röra sig längs Enebybergsvägen.

Den tidigare höga muren som var en barriär och som separerade gatan från gångbanan försvinner och upplevelsen av Enebybergsvägen blir tryggare och trevligare när flerbostadshusen placeras längs med gatan. Bottenvåningen får en omsorgsfull gestaltning med uteplatser, trappor och förgårdsmark med planteringar som förhoppningsvis leder till mer liv och rörelse längs gatan. Gång- och cykelvägen får också en tydligare och sammanhållen sträckning. Planområdet som i nuläget är väldigt bil anpassat, blir med förslaget mer gångvänligt.

Gemenskap - Platser att mötas

Den nya bebyggelsen bidrar till att fler människor vistas på platsen, vilket skapar förutsättningar för människor att mötas. Att området blir mer gångvänligt skapar också bättre chanser för social interaktion mellan människor. Förslaget tillför semi-privata platser för de boende att mötas, på gårdarna eller i gemensamhetsutrymmen. Dock tillskapas inga nya offentliga mötesplatser eller funktioner som blir målpunkter, såsom en park, lekplats eller plats för kultur eller idrott.

Gemenskap - Blandade boendeformer

Förslaget tillskapar nya bostäder i form av radhus/parhus och lägenheter i flerbostadshus. Radhus är redan en vanlig typologi och boendeform i området, medan flerbostadshus är mer ovanligt. Därmed bidrar förslaget till ett mer blandat utbud av boendeformer i området. Enligt föreslagen lägenhetsfördelning inför samråd planeras dessutom en blandning av lägenhetsstorlekar mellan 1-5 rok vilket bidrar till ytterligare en variation av bostäder som passar olika behov, ekonomi och livssituation. Genom att planera för både radhus och flerbostadshus inom samma område skapas också en större blandning och möjlighet för olika människor att mötas i vardagen. I de aktuella förslaget tillförs bostadsrätter, vilket begränsar gruppen människor som har råd att flytta in. Då det saknas hyresrätter i området hade förslaget kunnat uppfylla ett behov och bidragit till en större blandning av upplåtelseformer och därmed möjlighet till blandning av människor.

Trygghet - Funktionsblandning

Förslaget bidrar inte till en ökad blandning av funktioner. Det finns en viss funktionsblandning på platsen idag, med service, kontor och en del bostäder. Med förslaget försvinner den begränsade mängd service som finns och ersätts av endast bostäder, bostadsgårdar och privata radhustomter. I området finns en hyfsad blandning av funktioner som ex. skola, förskola, grönområden, lekplats och service runt det närliggande torget. I området saknas arbetsplatser, vilket inte tillförs i förslaget.

Trygghet - Ur barnens perspektiv

Tillskapandet av nya gång- och cykelvägarna och gångbanor, medför ett mer tryggt och trafiksäkert område för barn. Mer grönska tillförs till platsen, som idag till stor del består av hårdgjorda ytor, vilket ger bättre förutsättningar för lek och en mer hälsosam utemiljö för barn att vistas i. Förslaget tillför ingen ny målpunkt för barn på områdesnivå, såsom en park eller lekplats, dock finns förutsättningar för en god boendemiljö. Bostadsgården i norr är placerad på baksidan om huset, inramad och skyddad från den trafikerade vägen. Här finns möjlighet för barn boende i husen att leka tillsammans, även med barn från de närliggande enfamiljshusen. Den nya bebyggelsen har stor potential att bidra positivt till platsen. Att de nya bostäderna har fönster, entréer, uteplatser och balkonger mot gatan bidrar till fler "ögon på gatan" och mer uppsikt över platsen. Detta kan öka trygghetskänslan vilket är extra viktigt för att barn ska vilja vistas ute. Genom intervjuer med barn i samband med medborgardialogerna som genomfördes 2021 har barnperspektivet fångats upp, dock har barn inte involverats i medskapande av platsen (finns möjlighet till det senare i processen). Sammantaget bidrar förslaget till en förbättrad miljö för barn.

Trygghet - Tillgängligt för alla

Förslaget bidrar till en säkrare trafiksituation, genom att det blir tydligare var man som gående och cyklist ska röra sig. Orienterbarheten på platsen blir bättre med tydligt utformade gångstråk, vilket också gör att tillgängligheten i området förbättras. Genom tydligare zoner för biltrafik, gång- och cykelväg blir det lättare att röra sig genom området. Kring radhusen blir gatan gångfartsgata, vilket skapar en lugn och trygg trafikmiljö. Genom ny bebyggelse och att platsen befolkas med fler människor ökar känslan av trygghet vilket också gör platsen mer tillgänglig för alla.

Hälsa - Tillgång till gröna platser

I nuläget finns en begränsad mängd grönska på platsen, som till stor del består av hårdgjorda ytor i form av asfalterade vägar och parkering. Med förslaget blir området mer grönt, både med gemensamma gårdar till flerbostadshusen och privata tomter till radhusen. Att den hårdgjorda ytan minskar, skapar bättre förutsättningar för ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Ökningen av närgrönska gynnar även boende i omgivningen som rör sig genom området. Kopplingen och tillgången till de närliggande större grönområden och parker förändras inte. Förslaget tillför ingen ny offentlig park eller grönområde, men gårdarna kan bli gröna mötesplatser för de boende i flerbostadshusen.

Hälsa - Rörelsefrihet

Förslaget ökar möjligheten till rörelsefriheten i och med det förbättrade möjligheterna att gå och cykla. Tillgången till kollektivtrafik förändras inte men busshållplatsen får en förbättrad utformning vilket kan medföra att fler väljer kollektivtrafik i större utsträckning.

Slutsatser

Fler boendeformer möjliggörs

Det nya förslaget innebär som helhet en positiv förändring för platsen och området. Eftersom platsen i nuläget är eftersatt blir det en förbättring när nya bostäder tillkommer och anpassas till platsens förutsättningar. Tillskottet av bostäder är positivt, särskilt flerbostadshus som idag saknas i området. Dessa kompletterar den dominerande småhusbebyggelsen och bidrar till en större variation av boendeformer. De nya bostäderna kommer också att befolka platsen och skapa fler 'ögon på gatan', vilket ökar tryggheten.

Från bil anpassat till gångvänligt

Den nuvarande utemiljön är främst anpassad för biltrafik och därför svår att orientera sig i för gående. Planförslaget möjliggör en mer gångvänlig boendemiljö där gång- och cykelvägarna längs Enebybergsvägen görs tydligare. Förslaget bidrar till en tryggare, mer trafiksäker och tillgänglig utemiljö som främjar rörelsefrihet och underlättar för barn att ta sig mellan bostaden, skolan och närliggande lekplatser. Samtidigt minskar Enebybergsvägens funktion som barriär.

Mer "sammanhängande" och stärkt identitet

I och med planförslaget förändras platsens identitet och blir mer sammanhängande med övriga Enebyeberg, som har en trädgårdsstadskaraktär. Flerbostadshusen utgör en koppling till de högre byggnaderna vid Eneby torg. Planområdet skiljer sig idag i karaktär från resten av området då de upplevs ganska obefolkat, identitetslöst och otryggt med vägar, parkering och verksamheter. Det är positivt att byggnaderna har en lägre höjd i mötet med närliggande villor, medan den högsta våningshöjden finns mot Enebybergsvägen. Att översta våningen är indragen bidrar också till att bryta ned skalan.

Arbetsplatser och service försvinner

I och med planförslaget försvinner de befintliga arbetsplatserna och de butiker som finns. Färre arbetsplatser och service kan medför negativa konsekvenser som t.ex minskad funktionsblandning vilket medför ex färre människor som rör sig i området på dagtid. Den nya utemiljön föreslås bli privat eller halv-privat för boende

Förslaget tillför mer "grönt"

Utemiljön föreslås också bli mer "grön". Den hårdgjord yta som i nuläget dominerar på platsen blir mindre och mängden vegetation och "närrönska" ökar.

En bättre plats för barn

Förslaget bidrar till en tryggare och mer trafiksäker miljö för barn genom nya gång- och cykelvägar samt mer grönska, vilket ger bättre förutsättningar för lek och utevistelse. Även om ingen ny målpunkt som park eller lekplats tillförs, skapas förutsättningar för en god boendemiljö med skyddade gårdar där barn kan leka. Den nya bebyggelsen med entréer, fönster och balkonger mot gatan ger fler 'ögon på gatan', vilket stärker tryggheten – något som är särskilt viktigt ur ett barnperspektiv.

Rekommendationer

På denna sida ges rekomendationer på åtgärder som bidrar till att kommande utveckling blir så långsiktigt socialt hållbar som möjligt.

1. Verka för att de lokaler som planbestämmelserna tillåter i bottenvåningen **används som lokaler**. Resultat från dialog visar på en efterfrågan av fler restauranger, caféer, gym och behov av fler mötesplatser och aktiviteter för ungdomar. Tex. ungdomsgård. och möjligheter till föreningsliv.

2. Se över möjligheten att **tillföra gemensamhetslokaler i flerbostadshusen eller på bostadsgårdarna** för de boende, eller gemensamma funktioner som främjar delningsekonomi.

3. Verka för att en del av lägenheterna i flerbostadshusen blir **hyresrätter**, då det saknas i området och skulle bidra till ett mer blandat boende. Möjliggöra flyttkedjor och attrahera nya invånare till kommunen.

4. Säkerställ en **variation av storlek på bostäder**, från 1 rok till 6 rok, anpassade för olika målgrupp, behov och ekonomi.

5. I vidare arbetet med gestaltning, säkerställ att flerbostadshusen får ett **omsorgsfullt utformat möte mellan fasad och mark**. Jobba vidare med att bryta ned skalan på de långa volymerna genom fasadutformning och materialval för att **harmonisera med det i övrigt småskaliga området**.

6. Använd grönytefaktor (GYF) som verktyg för att säkerställa att bostadsgårdarna blir kvalitativa och främjar ekosystemtjänster

7. I vidare arbete med utemiljön **jobba medvetet med belysningen** för att öka tryggheten

8. I vidare arbetet med gestaltning av utemiljön - **skapa mindre platsbildningar med olika karaktär** för att möjliggöra för sociala interaktioner och skapa varierade upplevelser.

9. I vidare arbete med husens gestaltning, **lägg fokus på utformning av bottenvåningar** - för att skapa en så attraktiv stadsmiljö som möjligt.

10. Säkerställ en trygg och **trafiksäker miljö för barn och äldre under byggtiden**.

Resultat/måluppfyllelse

- Positiva konsekvenser
- Negativa konsekvenser
- Positiva och negativa konsekvenser
- Förutsättningar för positiva konsekvenser
- ➔ Kräver behandling i fortsatt arbete

Värde

Konsekvensbedömning

Platsens karaktär

- Upplevelsen av olika platser
- Nätverk/mötesplatser
- Lokal identitet/karaktär
- Socioekonomisk situation

- Platsen upplevs idag som ej omhändertagen, otrygg. Fler bostäder, ny gestaltning och en tydligare programmerad utemiljö skapar trygghet
- ➔ Förutsättningar för sociala nätverk och mötesplatser om lokaler placeras i bottenvåning eller platsbildningar för social samvaro utformas i utemiljön.
- Det lokala identiteten blir mer sammanhållen med resten av området.
- Något mer blandat bostadsutbud med nya flerbostadshus, men bostadsrätter. Endast möjlighet att äga sitt boende. Öppnar inte upp för bredare målgrupp

Goda kopplingar

- Sammanlänkande stråk
- Målpunkter
- Rumsliga samband
- Sammanlänkande funktioner

- Förslaget tillför inga nya sammanlänkande stråk.
- Förslaget saknar ny mötesplats för allmänheten, utemiljön blir till stor del privat eller halv-privat. Endast boende, ej målpunkt för övriga Enebyberg.
- ➔ ■ Nya volymer går ned i skala i mötet med villor, högst mot Enebybergsvägen. Viktigt att jobba vidare med upplevelsen av småskalighet.
- Förslaget tillför inga nya sammanlänkande funktioner.

Platser att mötas

- Trygga utemiljöer
- Lokalt engagemang
- Stärkt platsidentitet
- Gemensamma aktiviteter

- ➔ □ Fler bostäder skapar liv och fler "ögon på gatan". Platsen befolkas och blir mer omhändertagen i och med nya funktioner och gestaltning.
- ➔ □ Genomförda dialoger, viktigt att följa upp processen för att skapa känsla av delaktighet.
- ➔ ■ Identiteten på platsen blir mer sammanhängande med trädgårdsstadskaraktären som finns i övriga Enebyberg
- ➔ □ Planen möjliggör lokaler i bottenvåningar med plats för sociala aktiviteter

Blandade boendeformer

- Olika upplåtelseformer
- Variation i storlek, standard och typ
- Kooperativa boendelösningar

- Bra att det tillförs en typologi som behövs i området, flerbostadshus. Dock skulle hyresrätter göra området tillgängligt för fler och skapa en bättre blandning.
- ➔ Viktigt att se över lägenhetsstorlekar, att tillföra en blandning mellan 1-6 rok, som passar olika behov, ekonomi och livssituation.
- ➔ Ses över i fortsatt arbete

Resultat av SKA/BKA

- Positiva konsekvenser
- Negativa konsekvenser
- Positiva och negativa konsekvenser
- Förutsättningar för positiva konsekvenser
- ➔ Kräver behandling i fortsatt arbete

Värde	Konsekvensbedömning
Funktionsblandning Aktiviteter vid olika tid på dygnet Vardagsliv/service Kulturnärvaro Idrott och motion	<div>➔ Beroende på ev. lokaler i bottenvåningar, isåfall se över vilka funktioner för att skapa aktivitet på platsen över dygnet. Annars endast bostäder.</div> <div>■ Viss service försvinner från platsen. Närheten till torget och skola/förskola, kollektivtrafik etc. ger ett bra läge för boende.</div> <div>Saknas kultur på platsen. Endast biblioteket vid torget</div> <div>Saknas tillgång till inomhusidrott i närområdet, men plan för ny idrottshall vid skola antagen</div>
Ur barnens perspektiv Rörelse, lek och grönska Trygg trafikmiljö Delaktighet i planering Fritid, kultur och mötesplatser	<div>■ Bra förutsättningar för hälsosam, grön boendemiljö för barn, med plats för lek och rörelse. Dock tillförs ingen lekplats eller park på områdesnivå.</div> <div>■ Trafiksituationen blir mer tydlig och trygg för barn att röra sig i området</div> <div>□ Barn har varit delaktiga i att ge sin bild av området och vad de tycker om och vad de saknar, genom intervjuer. Viktigt att följa upp.</div> <div>■ Saknas aktiviteter och mötesplatser för barn och unga i närområdet. Planeras endast för bostäder.</div>
Tillgängligt för alla Inkluderande platser Jämställdhet/trygghet i utemiljön Orienterbarhet/visuell tydlighet	<div>■ Platsen blir omhändertagen, mer trygg och tillgänglig, men ej inkluderande för andra utom boende på platsen. Biblioteket och kyrkan finns nära.</div> <div>➔□ Utemiljön blir omhändertagen och inte längre undanskymd och osedd. Viktigt jobba vidare medvetet med belysning, utformning av växtlighet etc.</div> <div>■ Det blir lättare att orientera sig på platsen, tydligare gång- och cykelstråk. Säkrare trafiksituation.</div>
Tillgång till gröna platser Upplevelsevärden Främja rörelse, lek och idrott Nåbarhet och tillgänglighet Möjlighet till sociala interaktioner	<div>➔ Utformning av gårdar i vidare arbete</div> <div>➔ Utformning av gårdar i vidare arbete</div> <div>■ Utemiljön blir mer grön istället för mest hårdgjord yta, de boende får tillgång till mer närgrönt. Grönområden finns inom ca 300m</div> <div>■ Ingen ny allmän park som mötesplats, men gårdarna kan bli gröna mötesplatser för boende i flerbostadshusen.</div>
Rörelsefrihet Cykel/gångstråk och kollektivtrafik Mobilitetslösningar Gångvänlighet Rörelse och fysisk aktivitet	<div>■ Tydligare gång- och cykelvägar. Tryggare, trafiksäkrare och mer tillgänglig utemiljö som främjar rörelsefriheten i området. Bra tillgång till kollektivtrafik. Bra tillgång till kollektivtrafik.</div> <div>■ Utemiljön som är anpassad för biltrafik blir en boendemiljö som är mer gångvänlig.</div> <div>■ Området blir mer gångvänligt, men ingen specifik plats för motion och idrott</div>

Referenser

<https://segregationsbarometern.boverket.se/kommun/danderyd/>
<https://segregationsbarometern.boverket.se/labbet/>
<https://kartportalen.danderyd.se/portal/apps/instant/media/index.html?appid=68ab2894eecf41a9b1a9e0edfea82b17>

(från hållbarhetsguiden)

Stockholm Stad
<https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/utredningar-och-rapporter/social-hallbarhet/skillnadernas-stockholm.pdf>
<https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/utredningar-och-rapporter/social-hallbarhet/vagen-hem---socialt-hallbar-bostadsforsorjning-i-stockholms-stad-delrapportfran-kommissionen-for-socialt-hallbart-sthlm.pdf>
<https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/utredningar-och-rapporter/social-hallbarhet/stad-i-samverkan---stockholms-stad-och-civilsamhallet---delrapport-frankommissionen-for-ett-socialt-hallbart-sthlm.pdf>
<https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/utredningar-och-rapporter/social-hallbarhet/tryggare-tillsammans---trygghet-och-kollektiv-formaga-i-stockholms-stad--delrapport-fran-kommissionen-for-socialt-hallbart-sthlm.pdf>
<https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/utredningar-och-rapporter/social-hallbarhet/staden-dar-vi-mots-arkitektur-och-kultur-i-det-offentliga-rummet-delrapportfran-kommissionen-for-socialt-hallbart-sthlm.pdf>
<https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/politik-och-demokrati/styrdokument/plan-for-sakra-och-trygga-skolvagar.pdf>
<https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/utredningar-och-rapporter/social-hallbarhet/fran-delad-till-enad-stad-oversiktsplanering-for-social-hallbarhet-delrapport-fran-kommissionen-forsocialt-hallbart-sthlm.pdf>
<https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/utredningar-och-rapporter/social-hallbarhet/skapa-varden-markpolitik-och-social-hallbarhet-delrapport-fran-kommissionen-for-socialt-hallbartsthlm.pdf>

Boverket
https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/gronplan/darfor-behovs/for_manniskor/
<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/ekosystemtjanster/naturen/valbefinnande/>
<https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2013/planera-for-rorelse.pdf>
https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2010/plats_for_trygghet.pdf
https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/allmanna-intressen/hansyn/miljo_klimat/klimatpaverkan/strukturer/funktionsbland/
<https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2010/socialt-hallbar-stadsutveckling.pdf>
<https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2016/ratt-tatt-en-ideskrift-om-fortatning-av-stader-orter.pdf>
<https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2010/vidga-vyerna.pdf>

Delegationen mot segregation
https://www.delmos.se/wp-content/uploads/2020/10/Ett-nationellt-uppfoljningssystem-av-segregation_webb2.pdf
Folkhälsomyndigheten
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/v/var-livsmiljos-betydelse-for-en-god-och-jamlik-halsa2/?pub=93308>
Skolverket
<https://www.skolverket.se/getFile?file=3959>
Kommisionen för ett socialt hållbart Malmö